

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA KUMI

YATOKANAYO NA KIKAO CHA KWANZA

30 JANUARI, 2018

MKUTANO WA KUMI

KIKAO CHA KWANZA TAREHE 30 JANUARI, 2018

- I. Saa 3:00 asubuhi Wimbo wa Taifa uliimbwa, Mhe. Tulia Ackson (Naibu Spika) alisoma Dua na kuongoza Kikao cha Bunge.

MAKATIBU MEZANI:

1. Ndg. Stephen Kagaigai
2. Ndg. Nenelewa Mwihambi
3. Ndg. Ramadhan Abdallah

II. KIAPO CHA UAMINIFU:

1. Mhe. Dkt. Damas Daniel Ndumbaro
2. Mhe. Justin Joseph Monko
3. Mhe. Dkt. Stephen Lemomo Kisurwa

III. TAARIFA YA SPIKA:

- (a) Taarifa ya kifo cha Mhe. Leonidas Gama kilichotokea tarehe 23 Novemba, 2017 ilitolewa na Waheshimiwa Wabunge walisimama kwa dakika moja kumkumbuka.
- (b) Taarifa ya Miswada iliyopitishwa na Bunge katika Mkutano wa Tisa wa Bunge ambayo imepata kibali cha Rais na sasa ni Sheria za Serikali. Miswada na Sheria hizo ni:-
 - (i) Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 4) wa Mwaka 2017 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 4) Bill, 2017*] ambayo sasa ni Sheria namba 13 ya Mwaka 2017.

- (ii) Muswada wa Sheria ya Shirika la Mawasiliano Tanzania wa Mwaka 2017 [*The Tanzania Telecommunications Corporation Bill, 2017*] ambayo sasa ni Sheria namba 12 ya Mwaka 2017.
 - (iii) Muswada wa Sheria ya Wakala wa Meli Tanzania wa Mwaka 2017 [*The National Shipping Agencies Bill, 2017*] ambayo sasa ni Sheria namba 14 ya Mwaka 2017.
 - (iv) Muswada wa Sheria ya Kudhibiti na Kupambana na Dawa za Kulevya wa Mwaka 2017 [*The Drug Control and Enforcement (Amendment) Bill, 2017*] ambayo sasa ni Sheria namba 15 ya Mwaka 2017.
- (c) Taarifa ya michezo ya Nane ya Mabunge ya Afrika Mashariki iliyofanyika Jijini Dar es Salaam kuanzia tarehe 1 – 11 Disemba, 2017 pamoja na matokeo ya Michezo hiyo.

I. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

Hati zifuatazo ziliwasilishwa Mezani:-

- (i) Maelezo ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali kuhusu Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 5) wa Mwaka 2017 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 5) Bill, 2017*].
- (ii) Maoni ya Kamati ya Bunge ya Katiba na Sheria kuhusu Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 5) wa Mwaka 2017 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 5) Bill, 2017*].
- (iii) Maoni ya Msemaji Mkuu wa Kambi Rasmi ya Upinzani kuhusu Wizara ya Katiba na Sheria juu ya Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 5) wa Mwaka 2017 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 5) Bill, 2017*].

II. MASWALI:

Maswali yafuatayo yaliulizwa:-

OFISI YA WAZIRI MKUU:

Swali Na. 1 Mhe. Ibrahim Mohamedali Raza (liliulizwa na Mhe. Faida Mohamed Bakari)

Nyongeza (i) Mhe. Faida Mohamed Bakari
(ii) Mhe. Halima Abdallah Bulembo
(iii) Mhe. Nuhu Awadh Bafadhili

Swali Na. 2 Mhe. Salum Mwinyi Rehani

Nyongeza (i) Mhe. Mussa Azzan Zungu
(ii) Mhe. Pauline Philip Gekul
(iii) Mhe. Stanslaus Shing'oma Mabula

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

Swali Na. 3 Mheshimiwa Eng. Edwin Amandus Ngonyani

Nyongeza (i) Mhe. Eng. Edwin Amandus Ngonyani
(ii) Mhe. Ally Seif Ungando
(iii) Mhe. Esther Amos Bulaya
(iv) Mhe. Omary Tebweta Mgumba

Swali Na. 4 Mheshimiwa Lolesia Jeremiah Bukwimba

Nyongeza (i) Mhe. Lolesia Jeremiah Bukwimba
(ii) Mhe. Dkt. Mary Michael Nagu
(iii) Mhe. Magdalena Hamis Sakaya
(iv) Mhe. Masoud Suleiman Nchambi

Swali Na. 5 Mhe. Rehema Juma Migilla

Nyongeza Mhe. Rehema Juma Migilla

Swali Na. 6 Mhe. Mwita Mwikwabe Waitara

Nyongeza Mhe. Mwita Mwikwabe Waitara

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO:

Swali Na. 7 Mhe. Salma Rashid Kikwete

Nyongeza Mhe. Salma Rashid Kikwete

Swali Na. 8 Mhe. Dkt. Pudenciana Wilfred Kikwembe

Nyongeza Mhe. Dkt. Pudenciana Wilfred Kikwembe

WIZARA YA NISHATI:

Swali Na. 9 Mhe. Juma Othman Hija

Nyongeza (i) Mhe. Juma Othman Hija
(ii) Mhe. Joel Makanyaga

Swali Na. 10 Mhe. David Ernest Silinde

Nyongeza (i) Mhe. David Ernest Silinde
(ii) Mhe. Joram Ismail Hongoli

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

Swali Na. 11 Mhe. Taska Restituta Mbogo

Nyongeza (i) Mhe. Taska Restituta Mbogo
(ii) Mhe. Sebastian Simon Kapufi

(iii) Mhe. Magdalena Hamis Sakaya

Swali Na. 12 Mhe. Zacharia Paul Issaay

Nyongeza Mhe. Zacharia Paul Issaay

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

Swali Na. 13 Mhe. Venance Methusalah Mwamoto

Nyongeza Mhe. Venance Methusalah Mwamoto

Swali Na. 14 Mhe. Raphael Japhary Michael

Nyongeza Mhe. Mhe. Raphael Japhary Michael

WIZARA YA HABARI, SANAA, UTAMADUNI NA MICHEZO:

Swali Na. 15 Mhe. Rashid Abdallah Shangazi

Nyongeza Mhe. Rashid Abdallah Shangazi

VI. MATANGAZO

- i. Mhe. Dkt. Harrison Mwakyembe anakaimu nafasi ya Kiongozi wa Serikali Bungeni;
- ii. Wageni mbalimbali waliokuwa Ukumbini walitambulishwa;
- iii. Saa 7.00 mchana kutakuwa na Ibada ya Makanisa ya CCT.

MUONGOZO WA SPIKA

Mhe. Abdallah Bulembo alitumia Kanuni ya 60(7) kuomba mwongozo kwamba Wabunge waliopata medali kwenye michezo ya Mabunge ya Afrika Mashariki wapewe zawadi na Bunge.

Kiti kilipokea rai hiyo na kueleza kwamba Uongozi wa Bunge ufanyie kazi.

VII. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI:

- i. Mwanasheria Mkuu wa Serikali alisoma Maelezo ya Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 5) wa Mwaka 2017 na kisha kutoa Hoja kwamba Muswada huo sasa usomwe kwa Mara ya Pili na ujadiliwe na Bunge;
- ii. Mwenyekiti wa Kamati ya Katiba na Sheria Mhe. Omary Mchengerwa aliwasilisha Taarifa ya Kamati kuhusu Muswada;
- iii. Mhe. Ally Saleh Ally K.n.y Msemaji wa Kambi Rasmi ya Upinzani wa Wizara ya Katiba na Sheria aliwasilisha Maoni ya Kambi hiyo kuhusu Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 5) wa Mwaka 2017. Wakati wa akiwasilisha Taarifa ya Kambi Kiti kilitoa maelekezo kwa Msemaji huyo kuondoa sehemu ya Hotuba ya Upinzani inayopingana na Kanuni za Bunge. Baada ya maelekezo ya Kiti, Msemaji wa Upinzani alisitisha kusoma Taarifa yake na kuomba iingie kwenye Taarifa Rasmi za Bunge.

Uchangiaji wa jumla ulianza kama ifuatavyo:-

1. Mhe. Joseph Kizito Mhagama	-	CCM
2. Mhe. Najma Murtaza Giga	-	CCM
3. Mhe. Taska Restuta Mbogo	-	CCM
4. Mhe. Salama Wycliffe Makamba	-	CHADEMA
5. Mhe. Joram Ismael Hongoli	-	CCM
6. Mhe. Ruth Hiyob Molel	-	CHADEMA

7. Mhe. Joyce Bitu Sokombi	-	CHADEMA
8. Mhe. Ally Saleh Ally	-	CUF
9. Mhe. Magdalena Hamis Sakaya	-	CUF
10. Mhe. Prof. Joyce Lazaro Ndalichako	-	Waziri wa Elimu
11. Mhe. William Vangimembe Lukuvi	-	Waziri wa Ardhi

Mtoa Hoja, Mwanasheria Mkuu wa Serikali alipewa nafasi ya kuhitimisha Hoja yake.

IV. KAMATI YA BUNGE ZIMA

- i. Bunge liliingia katika hatua ya Kamati ya Bunge Zima na kupitisha ibara zote za Muswada pamoja na Marekebisho yake.
- ii. Bunge lilirejea, mtoa Hoja alitoa Taarifa kwamba Kamati ya Bunge Zima imemaliza kazi yake na kutoa Hoja ya kuomba Bunge likubali kupitisha Muswada wa Sheria. Bunge lilihojiwa na Hoja iliungwa mkono na Muswada huo ulipitishwa.

V. KUAHIRISHA BUNGE

Saa 7:40 mchana Bunge liliahirishwa.